

De verplegingswetenschapper in beeld

Eerste Lustrum Alumnivereniging Verplegingswetenschap Nederland

Anneke van den Pol-Grevelink

Op 31 maart 2017 vierde de Alumnivereniging Verplegingswetenschap Nederland haar eerste lustrum. Prof. dr. Marieke Schuurmans opende de lustrumviering met een toespraak over de geschiedenis van de verplegingswetenschapper in Nederland. Helaas is niet precies bekend hoeveel verplegingswetenschappers er inmiddels zijn in Nederland. Een feit is wel dat Marieke Schuurmans in 1988 de 100e verplegingswetenschapper was die afstudeerde. En het is bekend dat er in 1986 één leerstoel Verplegingswetenschap was, bekleed door hoogleraar dr. Anneke van de Berg-Braam. Sindsdien is het aantal leerstoelen Verplegingswetenschap verzesvoudigd in Nederland, te weten in Utrecht, Rotterdam, Amsterdam, Nijmegen, Groningen en Maastricht. De opleiding Verplegingswetenschap bestaat vanaf het begin van de jaren 80 van de vorige eeuw. Maar waarom bestaat de Alumnivereniging Verplegingswetenschap pas 6 jaar, vroeg Marieke Schuurmans zich af. Er was eerst wel VerVe, Vereniging voor Verplegingswetenschappers, ontstaan in 1994 op de Rijksuniversiteit Maastricht. VerVe wilde een netwerk zijn voor mensen die het handelen van verpleegkundigen en verzorgenden wilden onderbouwen met wetenschappelijke kennis. Vervolgens beoogde VerVe het wetenschappelijke onderzoek in de verpleging en verzorging te bevorderen en de implementatie van resultaten uit wetenschappelijk onderzoek in de beroepspraktijk te ondersteunen en te bevorderen. Met de oprichting van V&VN ging VerVe in 2006 op in het Platform Wetenschap in Praktijk. In dit platform zitten naast verplegingswetenschappers ook verpleegkun-

dig specialisten en verpleegkundigen die onderzoek doen.

Vanuit de opleiding Verplegingswetenschap merkte men dat er behoefte was onder verplegingswetenschappers om ook na de opleiding met elkaar in contact te blijven, om te kunnen netwerken en ervaringen uit te wisselen. Daarom is vanuit de opleiding, met name door drs. Truus van der Hooft, gestimuleerd dat er een alumnivereniging voor verplegingswetenschappers werd opgericht. De Alumnivereniging Verplegingswetenschap Nederland hield haar eerste ledenvergadering in maart 2011.

Wat doet de verplegingswetenschapper?

Als je op Google de term 'verplegingswetenschapper' intikt, krijg je bij afbeeldingen enkele plaatjes van verplegingswetenschappers. Zij hebben gemeen dat ze Klinische Gezondheidswetenschappen, richting Verplegingswetenschap, hebben afgesloten met een universitair diploma. De meesten zullen daarnaast ook verpleegkundige zijn. Maar wat is naast het diploma de overeenkomst in de verschillende rollen die verplegingswetenschappers vervullen, vraagt Marieke Schuurmans aan de zaal. Eenstemmig is men het erover eens: "Gedrevenheid naar betere cliëntenzorg!" Daarom is het zo belangrijk dat gezondheidszorgorganisaties verplegingswetenschappers in dienst nemen. Verplegingswetenschappers staan vaak met twee benen in verschillende praktijken. Aan de ene kant staan zij tussen de wetenschap en aan de andere kant middenin de verpleegkundige praktijk. Marieke Schuurmans verwees hierbij naar het recent verschenen

artikel van dr. Manon Kluijtmans, directeur Klinische Gezondheidswetenschappen in Utrecht. Kluijtmans benadrukt in dit artikel hoe belangrijk het is dat klinische gezondheidswetenschappers deze meta-positie tijdens de opleiding ontwikkelen, om zo zorg en onderzoek te kunnen verbinden (1).

In vacatureteksten wordt al steeds vaker specifiek naar verplegingswetenschappers gevraagd. Meestal moeten verplegingswetenschappers hun baan echter zelf creëren, zodat zij beide identiteiten als verpleegkundige én verplegingswetenschapper in kunnen zetten.

Om duidelijk te maken wat een verplegingswetenschapper kan, heeft de Alumnivereniging Verplegingswetenschap Nederland de 'Karakteristiek van de verplegingswetenschapper' laten ontwikkelen door de projectgroep profiel. De projectgroep bestond uit: Joanne Bouma MSc, Eline de Craen MSc, Evelien de Kruif-Hoek MSc, drs. Truus van der Hooft, Petra Veninga MSc en Ronald Visser MSc. Er is een uitgebreide omschrijving verschenen, maar ook een compacte infographic (zie figuur 1A en 1B). Zowel de karakteristiek als de infographic is te vinden op de website van de Alumnivereniging Verplegingswetenschap Nederland, die tijdens de lustrumbijeenkomst ook werd gepresenteerd: www.alumnivw.nl

De huidige karakteristiek wordt gezien als een 1.0-versie, die in het gebruik nog verder aangescherpt kan worden. Een eerste aanzet hiertoe werd door de aanwezige verplegingswetenschappers gedaan met hulp

